LITANIA

ET ORDO

ADMINISTRANDÆ

COENÆ DOMINI.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.
MDCCLXX.

D
2. b. 86

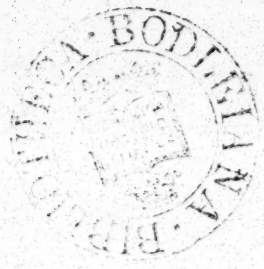
BIBLIOTHECA BODLEIANA

Stat. Univerſit. Oxon. Tit. I. §. 2.

QUO auſpicatiùs ſimul & ſolennius Terminus quiſque inchoetur, ordinatum eſt, quod poſt Preces publicè ſecundum Liturgiam Eccleſiæ Anglicanæ in Eccleſiâ B. Mariæ Virginis celebratas, Concio Latinè ad Clerum habeatur.

Duo è Magiſtris neceſſariò Regentibus, aut etiam non Regentibus, à Procuratoribus deſignati, Litaniam ſolenniter ac devotè cantent: Chorus autem reſpondeat.

Demum poſt peractas Preces, finitâ etiam Concione, ad ſacram Synaxim decenter & reverentèr celebrandam ſe accingant. Cui melioris notæ Academicos frequentes adeſſe, præter conſcientiæ dictamen, publici exempli intereſt: ſicut & ſingulos ceremoniis & Canonibus Eccleſiæ conformes ſe præſtare intereſt Diſciplinæ Eccleſiaſticæ; contra quam ne quid peccetur, ſedulo curabit Vice-Cancellarius.

Tit. XIV. §. 3.

Quoties ad Preces publicas, & Conciones ad Clerum accedant, omnes præter togas, etiam capas, & caputia Gradui congrua adhibeant.

LITANIA.

PATER de cœlis Deus: miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Pater de cœlis Deus: miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Fili Redemtor mundi Deus: miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Fili Redemtor mundi Deus: miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Spiritus Sancte Deus, à Patre & Filio procedens: miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Spiritus Sancte Deus, à Patre & Filio procedens: miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Sancta, beata, & glorioſa Trinitas, tres perſonæ, unus Deus: miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Sancta, beata, & glorioſa Trinitas, tres perſonæ, &c.

Ne memineris Domine iniquitatum noſtrarum, vel parentum noſtrorum, neque vindictam ſumas de peccatis noſtris: parce Domine, parce populo tuo, quem redemiſti pretioſo ſanguine tuo, & ne in perpetuum iraſcaris nobis.

Parce nobis Domine.

Ab omni peccato, malo, & infortunio, ab inſidiis diaboli, ab ira tua, & æterna Damnatione,

Libera nos Domine.

A cœcitate cordis, Superbia, Ambitione, Hypocriſi, Ira, Odio, Malitia, & Diſcordia,

Libera nos Domine.

A fornicatione & aliis omnibus peccatis mortalibus, & à tentationibus carnis, mundi, & diaboli,

Libera nos Domine.

A fulgure & tempeſtate, à plaga & peſtilentia, fame, bello, latrocinio, & morte ſubitanea,

Libera nos Domine.

Ab omni ſeditione, occulta conſpiratione & rebel-

 lione,

lione, à falſis & hæreticis dogmatibus, à duritia cordis, & contemptu verbi & mandati tui,

Libera nos Domine.

Per myſterium ſanctæ Incarnationis, Nativitatis, Circumciſionis, Baptiſmi, Jejunii, Tentationis tuæ,

Libera nos Domine.

Per Agonem & ſanguineum ſudorem, per crucem & paſſionem, per pretioſam mortem & ſepulturam, per glorioſam reſurrectionem, & aſcenſionem tuam in cœlos, & adventum Spiritus Sancti,

Libera nos Domine.

In tempore tribulationis & proſperitatis noſtræ, in hora mortis, & in die judicii,

Libera nos Domine.

Te rogamus, ô Deus, nos peccatores exaudias, ut Eccleſiam tuam ſanctam Catholicam regere & gubernare digneris :

Te rogamus audi nos.

Ut famulum tuum *Georgium* Regem gubernatorem noſtrum clementiſſimum, in vero tui cultu, in juſtitia & ſanctitate vitæ confirmare, & cuſtodire digneris :

Te rogamus audi nos.

Ut ejus mentem in tua fide, tui amore, ut ſemper in te confidat, & ut in omnibus honorem & gloriam tuam quærat & promoveat, dirigere digneris :

Te rogamus audi nos.

Ut eum ſervare & defendere, & ei victoriam contra omnes hoſtes ſuos concedere digneris :

Te rogamus audi nos.

Ut *Carolettæ* Reginæ noſtræ clementi, Celſitudinibus regiis *Georgio Walliæ* principi, Principiſſæ *Walliæ* Dotariæ, & univerſæ genti Regiæ benedicere & adeſſe digneris :

Te rogamus audi nos.

Ut Epiſcopos, Paſtores, & Miniſtros Eccleſiæ, verâ cognitione & recto intellectu verbi tui illuminare, & ut tam doctrinâ quam vitâ illud promoveant.

Te rogamus audi nos. Ut

Ut consiliarios Regios, & totam Nobilitatem Regni, gratiâ, sapientiâ & intellectu illustrare digneris:

Te rogamus audi nos.

Ut Magistratui nostro velis benedicere, eique gratiam conferre, ut exequatur justitiam, & custodiat veritatem:

Te rogamus audi nos.

Ut populo tuo universo benedicere, eumque servare digneris:

Te rogamus audi nos.

Ut omnibus gentibus unitatem, pacem, & concordiam donare digneris:

Te rogamus audi nos.

Ut mentes nostras ad verum amorem & timorem tui inflammare, & ad mandatorum tuorum observantiam inclinare velis:

Te rogamus audi nos.

Ut populo incrementum gratiæ, ut verbum tuum humiliter audiat, & puro corde amplectatur, & fructus spiritus proferat, donare digneris:

Te rogamus audi nos.

Ut errantes & deceptos in viam veritatis revocare digneris:

Te rogamus audi nos.

Ut stantes confirmare, imbecilles sustentare, & lapsos erigere, ac Satanam sub pedibus nostris conculcare velis:

Te rogamus audi nos.

Ut defendas, juves, consoleris omnes in periculis, necessitatibus, & molestiis constitutos:

Te rogamus audi nos.

Ut peregrinantibus terrâ marique, parturientibus, ægrotantibus, & infantibus, captivis, & incarceratis succurrere velis:

Te rogamus audi nos.

Ut pupillis & orphanis, viduis, deſolatis & oppreſſis, proſpicere digneris :

Te rogamus audi nos.

Ut omnibus hominibus miſerearis :

Te rogamus audi nos.

Ut inimicis & perſecutoribus noſtris ignoſcas, & eorum corda ad pœnitentiam convertere velis :

Te rogamus audi nos.

Ut fructus terræ dare & conſervare digneris, ut ſuo tempore pie eis utamur :

Te rogamus audi nos.

Ut veram pœnitentiam & remiſſionem peccatorum nobis largiri, negligentias & ignorantias nobis condonare, gratiam Sancti Spiritus, & emendationem vitæ nobis donare digneris :

Te rogamus audi nos.

Fili Dei : te rogamus audi nos.

Fili Dei : te rogamus audi nos.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi :

Dona nobis pacem.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi :

Miſerere nobis.

Chriſte audi nos :

Chriſte audi nos.

Kyrie eleyſon :

Kyrie eleyſon.

Chriſte eleyſon :

Chriſte eleyſon.

Kyrie eleyſon :

Kyrie eleyſon.

Pater noſter qui es in cœlis, ſanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ſicut in cœlo, & in terra. Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris.

Et

Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos à malo. *Amen.*

℣ Domine, non ſecundum peccata noſtra facias nobis:
Neque ſecundum iniquitates noſtras retribue nobis.

Oremus.

DEUS miſericors Pater, qui contritorum non deſpicis gemitum, & mœrentium non ſpernis affectum, adeſto precibus noſtris, quas tibi in angoribus noſtris effundimus, eaſque clementer ſuſcipere dignare, ut quicquid contra nos diabolicæ atque humanæ moliuntur adverſationes, ad nihilum redigatur, & conſilio tuæ pietatis elidatur, ut nos tui ſervi, nullis infeſtationibus læſi, in Eccleſia tua ſancta tibi gratias referamus: per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum.

Exurge Domine, adjuva nos, & libera nos propter nomen tuum.

Deus, auribus noſtris audivimus, & Patres noſtri annuntiaverunt nobis opera admiranda, quæ operatus es in diebus eorum, & in diebus antiquis.

Exurge Deus, adjuva nos, & libera nos propter honorem tuum.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui ſancto:

Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper, & in ſecula ſeculorum. Amen.

Ab inimicis noſtris libera nos Chriſte.

Reſpice clementer afflictiones noſtras.

Aſpice dolorem cordis noſtri.

Propitius eſto peccatis populi tui.

Benigne audi orationes noſtras.

O fili David, miſerere nobis.

Et nunc & ſemper dignare exaudire nos, ô Chriſte.

Chriſte exaudi nos: Exaudi nos clementer Domine Jeſu Chriſte.

Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam:

Sicut ſperamus in te.

Oremus.

Oremus.

INfirmitates noſtras quæſumus Domine benigne reſpice, & propter gloriam nominis tui, mala omnia, quæ juſte pro peccatis noſtris meremur, à nobis clementer averte: & præſta, ut in cunctis adverſitatibus omnem noſtram fiduciam collocemus in miſericordia tua, & tibi ſemper in puritate vitæ ſerviamus, ad gloriam tui nominis: per unicum mediatorem noſtrum & advocatum Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Gratiarum Actio Generalis.

OMnipotens Deus Pater omnis miſericordiæ, nos indigniſſimi ſervi tui humillime & ex animo gratias agimus pro bonitate tuâ erga nos, & univerſum humanum genus. Benedicimus tibi pro creatione noſtra, conſervatione, & omnibus hujus vitæ bonis, præſertim vero pro amore tuo nunquam ſatis æſtimando, quo mundum redimere dignatus es per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, inſuper pro gratiæ præſidiis & ſpe gloriæ. Teque rogamus, ut debito beneficiorum tuorum ſenſu ita corda noſtra afficias, ut exinde nos ſincere grati, laudes tuas non modo labiis noſtris, verum & in vita celebremus, dum cultui tuo nos totos devovemus, & coram te in ſanctitate vitæ, & juſtitia omnibus diebus vitæ noſtræ jugiter ambulamus, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, cui tecum & Spiritui ſancto, ſit omnis honor & gloria in æterna ſecula. *Amen.*

Precatio Divi Chryſoſtomi.

OMnipotens Deus, qui nobis gratiam dediſti, ut hoc tempore unanimiter congregati, preces noſtras ad te offerremus, quique polliceris ubi duo vel tres congregati fuerint in tuo nomine, te eorum

ſup-

ſupplicationes clementer exauditurum, petimus, ut vota & preces tuorum famulorum, prout tibi videbitur eorum ſaluti maxime expedire, perficias, & præſta nobis in hac vita tuæ veritatis cognitionem, & in futura vitam æternam. *Amen.*

2 *Corinth.* 13.

GRatia Domini noſtri Jeſu Chriſti, charitas Dei, & communicatio ſancti Spiritus, ſit ſemper cum omnibus nobis. *Amen.*

Ordo

Ordo Adminiſtrandæ

COENÆ DOMINI,

Seu

Sacræ Communionis.

Quo tempore Cœna Domini celebrabitur, Preſbyter ſtans ad Septentrionalem partem Menſæ orationem Dominicam cum ſequente Collecta recitabit, populo in genua provoluto.

PATER noſter, qui es in cœlis, Sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ſicut in cœlo & in terra. Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos à malo. Quia tuum eſt regnum, potentia & gloria, in ſæcula ſæculorum. *Amen.*

Collecta.

OMnipotens Deus, cui omne cor patet, omnes affectus cogniti ſunt, & nullum ſecretum eſt abſconditum; Purifica cogitationes cordium noſtrorum per inſpirationem Spiritus ſancti, ut te ex animo amemus, & ſanctum nomen tuum debitâ veneratione celebremus, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Tum Preſbyter converſus ad populum, Decalogum integrum clara voce recitabit, Populus autem in genua adhuc provolutus poſt unumquodque mandatum, veniam petet à Deo pro illius violatione tempore præterito, & rogabit ut ſibi gratia concedatur qua illud ſervet in futurum, in hunc modum.

Miniſter.

I. LOcutus eſt Deus hos ſermones, & dixit, Ego ſum Dominus Deus tuus, non habebis Deos alienos coram me.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

II. Non facies tibi ſculptile, neque omnem ſimilitudinem quæ eſt in cœlo deſuper, & quæ in terra deorſum, nec eorum quæ ſunt in aquis ſub terra. Non adorabis ea neque coles; Ego enim ſum Dominus Deus tuus fortis, Zelotes, viſitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam & quartam generationem eorum qui oderunt me, & faciens miſericordiam in millia his qui diligunt me & cuſtodiunt præcepta mea.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

III. Non aſſumes nomen Domini Dei tui in vanum, nec enim habebit inſontem Dominus eum, qui aſſumpſerit nomen Domini Dei ſui fruſtra.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

IV. Memento ut diem Sabbati ſanctifices, ſex diebus operaberis, & facies omnia opera tua; ſeptimo autem

die Sabbatum Domini Dei tui eſt; non facies omne opus in eo; tu & filius tuus & filia tua, ſervus tuus & ancilla tua, jumentum tuum, & advena qui eſt intra portas tuas. Sex enim diebus fecit Dominus cœlum & terram, & mare, & omnia quæ in eis ſunt; & requievit in die ſeptimo: idcirco benedixit Dominus diei Sabbati, & ſanctificavit eum.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

V. Honora patrem tuum & matrem tuam; ut ſis longævus ſuper terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

VI. Non occides.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

VII. Non mœchaberis.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

VIII. Non furtum facies.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

IX. Non loqueris contra proximum tuum falſum teſtimonium.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & corda noſtra ad ſervandum hoc mandatum inclina.

Miniſter.

Miniſter.

X. Non concupiſces domum proximi tui, nec deſiderabis uxorem ejus, non ſervum, non ancillam, non bovem, non aſinum, nec omnia quæ illius ſunt.

Populus.

Domine miſerere noſtri, & hæc omnia mandata tua cordibus noſtris, quæſumus, inſcribe.

Tum ſequetur Collecta pro Rege, Preſbytero ſicut antea ſtante & dicente.

Oremus.

OMnipotens & ſempiterne Deus, ex ſacro verbo Tuo diſcimus corda regum in manu Tua eſſe, eaque à Te dirigi & inclinari prout divinæ Tuæ ſapientiæ optime viſum fuerit; ſupplices Te rogamus, uti cor famuli Tui *Georgii* Regis Gubernatoris noſtri ita inclines atque dirigas, ut omni cogitatione verbo & opere, indeſinenter quærat honorem ac gloriam Tuam; & populum Tuum iſtius curæ demandatum cuſtodire opibus ac pace & pietate florentem ſtudeat. Hæc concede ô Pater miſericors, propter dilectum filium Tuum Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Tum dicetur Collecta diei. Ac immediate poſt Collectam, Preſbyter leget Epiſtolam, dicens, Epiſtola [*ſeu,* portio Scripturæ aſſignata pro Epiſtola] ſcripta eſt capite——Epiſt.——verſu——*Finita autem Epiſtola, dicet,* Hic deſinit Epiſtola. *Tum leget Evangelium (ſtante univerſo populo) dicens,* Sanctum Evangelium ſcriptum eſt capite——Evangelii——verſu——

Epiphania, ſeu Chriſtus Gentibus revelatus.

Collecta.

DEus, qui unigenitum Filium tuum Gentibus ſtella duce, revelaſti: concede propitius ut qui jam te fide cognoſcimus, poſt hanc vitam glorioſi Numinis Tui fruitionem conſequamur, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola. Epheſ. iij. 1.

CUjus rei gratia, ego Paulus, vinctus Chriſti Jeſu pro vobis Gentibus: ſi autem audiſtis diſpenſationem gratiæ Dei, quæ data eſt mihi in vobis: quoniam ſecundum revelationem notum mihi factum eſt ſacramentum, ſicut ſupra ſcripſi in brevi, prout poteſtis legentes intelligere prudentiam meam in myſterio Chriſti; quod aliis generationibus non eſt agnitum filiis hominum, ſicuti nunc revelatum eſt ſanctis Apoſtolis ejus & Prophetis in Spiritu: Gentes eſſe cohæredes, & concorporales, & comparticipes promiſſionis ejus in Chriſto Jeſu, per Evangelium; cujus factus ſum ego Miniſter, ſecundum donum gratiæ Dei, quæ data eſt mihi ſecundum operationem virtutis ejus. Mihi enim omnium ſanctorum minimo data eſt gratia hæc, in Gentibus evangelizare inveſtigabiles divitias Chriſti; & illuminare omnes, quæ ſit diſpenſatio ſacramenti abſconditi à ſeculis in Deo, qui omnia creavit, ut innoteſcat principatibus & poteſtatibus in cœleſtibus per Eccleſiam, multiformis ſapientia Dei; ſecundum præfinitionem ſæculorum quam fecit in Chriſto Jeſu Domino noſtro: In quo habemus fiduciam & acceſſum in confidentia per fidem ejus.

Evangelium. S. Matth. ij. 1.

CUM ergo natus eſſet Jeſus in Bethlehem Judæ in diebus Herodis regis; ecce, Magi ab Oriente venerunt Jeroſolymam, dicentes: Ubi eſt qui natus eſt Rex Judæorum? Vidimus enim ſtellam ejus in Oriente, & venimus adorare eum. Audiens autem Herodes Rex, turbatus eſt, & omnis Jeroſolyma cum illo. Et congregans omnes principes Sacerdotum, & Scribas populi, ſciſcitabatur ab eis ubi Chriſtus naſceretur. Et illi dixerunt ei, In Bethlehem Judæ. Sic enim ſcriptum eſt per Prophetam: & tu Bethlehem terra Judæ,

nequaquam

nequaquam minima es in principibus Judæ: ex te enim exiet dux qui regat populum Iſrael. Tunc Herodes clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus ſtellæ quæ apparuit eis. Et mittens illos in Bethlehem, dixit, ite, & interrogate diligenter de puero: & cum inveneritis, renunciate mihi, ut & ego veniens adorem eum. Qui cum audiſſent regem, abierunt: & ecce ſtella quam viderant in Oriente, antecedebat eos, uſque dum veniens ſtaret ſupra, ubi erat puer. Videntes autem ſtellam, gaviſi ſunt gaudio magno valde. Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus, & procidentes adoraverunt eum: & apertis theſauris ſuis, obtulerunt ei munera, aurum, thus, & myrrham. Et reſponſo accepto in ſomnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reverſi ſunt in Regionem ſuam.

Dominica prima poſt Epiphaniam.

Collecta.

VOta, quæſumus, Domine, ſupplicantis populi tui propitius exaudi, ac concede ut quæ illi facienda ſunt percipiat, & ut gratia & virtute tua adjutus, ea quæ perceperit fideliter impleat, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola. Rom. xij. 1.

OBſecro itaque vos fratres per miſericordiam Dei, ut exhibeatis corpora veſtra hoſtiam viventem, ſanctam, Deo placentem, rationabile obſequium veſtrum. Et nolite conformari huic ſæculo; ſed reformamini in novitate ſenſûs veſtri, ut probetis quæ ſit voluntas Dei, bona, & beneplacens, & perfecta. Dico enim per gratiam quæ data eſt mihi, omnibus qui ſunt inter vos, non plus ſapere quam oportet ſapere; ſed ſapere

ſapere ad ſobrietatem, & unicuique ſicut Deus diviſit menſuram fidei. Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent; ita multi unum corpus ſumus in Chriſto, ſinguli autem alter alterius membra.

Evangelium. S. Luc. ij. 41.

ET ibant parentes ejus per omnes annos in Jeruſalem, in die ſolemni Paſchæ. Et cum factus eſſet annorum duodecim, aſcendentibus illis in Jeroſolymam, ſecundum conſuetudinem diei feſti: Conſummatiſque diebus cum redirent, remanſit puer Jeſus in Jeruſalem, & non cognoverunt parentes ejus. Exiſtimantes autem illum eſſe in comitatu, venerunt iter diei, & requirebant eum inter cognatos & notos. Et non invenientes, regreſſi ſunt in Jeruſalem, requirentes eum. Et factum eſt poſt triduum invenerunt illum in templo, ſedentem in medio Doctorum, audientem illos, & interrogantem eos. Stupebant autem omnes qui eum audiebant, ſuper prudentia & reſponſis ejus. Et videntes admirati ſunt: & dixit mater ejus ad illum, Fili, quid feciſti nobis ſic? Ecce, pater tuus & ego dolentes quærebamus te. Et ait ad illos, Quid eſt quod me quærebatis? Neſciebatis quia in his quæ Patris mei ſunt, oportet me eſſe? Et ipſi non intellexerunt verbum, quod locutus eſt ad eos. Et deſcendit cum eis, & venit Nazareth, & erat ſubditus illis: & mater ejus conſervabat omnia verba hæc in corde ſuo. Et Jeſus proficiebat ſapientia, & ætate, & gratia apud Deum & homines.

Dominica prima poſt Paſcha.

Collecta.

OMnipotens Pater, qui Filium tuum unigenitum dediſti, ut pro peccatis noſtris moreretur, & propter juſtificationem noſtram reſurgeret, concede ut abjecto malitiæ & nequitiæ fermento, in puritate vitæ & veritate ſemper tibi ſerviamus, per merita ejuſdem Filii tui Jeſu Chriſti Domini noſtri. *Amen.*

Epiſtola. 1 S. Joan. v. 4.

OMne quod natum eſt ex Deo, vincit mundum, & hæc eſt victoria quæ vincit mundum, fides noſtra. Quis eſt, qui vincit mundum, niſi qui credit, quoniam Jeſus eſt Filius Dei? Hic eſt, qui venit per aquam, & ſanguinem, Jeſus Chriſtus: non in aqua ſolum: ſed in aqua & ſanguine. Et ſpiritus eſt, qui teſtificatur; quoniam Chriſtus eſt veritas: quoniam tres ſunt, qui teſtimonium dant in Cœlo: Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus: & hi tres unum ſunt. Et tres ſunt, qui teſtimonium dant in terra, Spiritus, & aqua, & ſanguis: & hi tres unum ſunt. Si teſtimonium hominum accipimus: teſtimonium Dei majus eſt; quoniam hoc eſt teſtimonium Dei quod majus eſt, quoniam teſtificatus eſt de Filio ſuo. Qui credit in Filium Dei, habet teſtimonium Dei in ſe. Qui non credit filio, mendacem facit eum, quia non credit in teſtimonium quod teſtificatus eſt Deus de Filio ſuo. Et hoc teſtimonium, quoniam vitam æternam dedit nobis Deus; & hæc vita in Filio ejus eſt: qui habet Filium Dei, habet vitam: qui non habet Filium Dei, vitam non habet.

Evangelium.

Evangelium. S. Joan. xx. 19.

CUM ſero eſſet die illo, uno Sabbatorum; & fores eſſent clauſæ, ubi erant diſcipuli congregati propter metum Judæorum; venit Jeſus, & ſtetit in medio, & dixit eis: pax vobis. Et cum hoc dixiſſet, oſtendit eis manus & latus. Gaviſi ſunt ergo diſcipuli viſo Domino: dixit ergo eis iterum, pax vobis: ſicut miſit me Pater, & ego mitto vos: & hoc cum dixiſſet, inſufflavit, & dixit eis; accipite Spiritum Sanctum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta ſunt.

Dominica Trinitatis.

Collecta.

OMnipotens & æterne Deus, qui nobis famulis tuis gratiam largitus es ad cognoſcendam in confeſſione veræ fidei, æternæ Trinitatis gloriam, & ad adorandam, in potentia divinæ Majeſtatis, unitatem; quæſumus ut in ejuſdem fidei firmitate tuo beneficio permanentes, ab omnibus adverſis nos immunes ſemper præſtare velis, qui vivis & regnas unus Deus, in ſæcula ſæculorum. *Amen.*

Pro Epiſtola. Apocal. iv. 1.

POſt hæc vidi; & ecce oſtium apertum in cœlo; & vox prima quam audivi tanquam tubæ loquentis mecum, dicens, aſcende huc, & oſtendam tibi quæ oportet fieri poſt hæc, & ſtatim fui in ſpiritu: & ecce ſedes erat poſita in cœlo, & ſupra ſedem ſedens. Et qui ſedebat, ſimilis erat aſpectui lapidis iaſpidis & ſardii: Et iris erat in circuitu ſedis, ſimilis viſioni ſmaragdinæ. Et in circuitu ſedis, ſedilia viginti quatuor: & ſuper

& ſuper thronos viginti quatuor ſeniores ſedentes, circum-amicti veſtimentis albis, & in capitibus eorum coronæ aureæ. Et de throno procedebant fulgura, & voces, & tonitrua: & ſeptem lampades ardentes ante thronum, quæ ſunt ſeptem ſpiritus Dei. Et in conſpectu ſedis, tanquam mare vitreum ſimile cryſtallo, & in medio ſedis, & in circuitu ſedis, quatuor animalia plena oculis ante & retro. Et animal primum, ſimile leoni; & ſecundum animal ſimile vitulo; & tertium animal, habens faciem quaſi hominis; & quartum animal, ſimile aquilæ volanti. Et quatuor animalia, ſingula eorum habebant alas ſenas: & in circuitu & intus plena ſunt oculis, & requiem non habebant die ac nocte dicentia; ſanctus, ſanctus, ſanctus, Dominus Deus omnipotens, qui erat, qui eſt, & qui venturus eſt. Et cum darent illa animalia gloriam, & honorem & benedictionem ſedenti ſuper thronum, viventi in ſæcula ſæculorum; procidebant viginti quatuor ſeniores ante ſedentem in throno, & adorabant viventem in ſæcula ſæculorum, & mittebant coronas ſuas ante thronum dicentes: dignus es Domine Deus noſter accipere gloriam, & honorem, & virtutem; quia tu creaſti omnia, & propter voluntatem tuam erant & creata ſunt.

Evangelium. S. Joan. iij. 1.

ERat homo ex Phariſæis, Nicodemus nomine, princeps Judæorum. Hic venit ad Jeſum nocte, & dixit ei; Rabbi, ſcimus quia à Deo veniſti magiſter: nemo enim poteſt hæc ſigna facere quæ tu facis, niſi fuerit Deus cum eo. Reſpondit Jeſus, & dixit ei, Amen, amen, dico tibi, niſi quis natus fuerit denuo, non poteſt videre regnum Dei. Dicit ad eum Nicodemus, quomodo poteſt homo naſci cum ſit ſenex? Nunquid poteſt in ventrem matris ſuæ iterum introire,

& renaſci? Reſpondit Jeſus; Amen, amen, dico tibi, niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu ſancto, non poteſt introire in regnum Dei. Quod natum eſt ex carne, caro eſt; & quod natum eſt ex Spiritu, Spiritus eſt. Non mireris quia dixi tibi, oportet vos denuo naſci. Spiritus ubi vult ſpirat, & vocem ejus audis; ſed neſcis unde veniat, aut quo vadat: ſic eſt omnis, qui natus eſt ex Spiritu. Reſpondit Nicodemus & dixit ei: quomodo poſſunt hæc fieri? Reſpondit Jeſus, & dixit ei, Tu es magiſter in Iſrael, & hæc ignoras? Amen, amen, dico tibi, quia quod ſcimus loquimur, & quod vidimus teſtamur, & teſtimonium noſtrum non accipitis. Si terrena dixi vobis & non creditis: quomodo, ſi dixero vobis cœleſtia, credetis? Et nemo aſcendit in cœlum, niſi qui deſcendit de cœlo, filius hominis, qui eſt in cœlo. Et ſicut Moyſes exaltavit ſerpentem in deſerto; ita exaltari oportet Filium hominis; ut omnis qui credit in ipſum non pereat, ſed habeat vitam æternam.

Dominica decima quinta poſt Trinit.

Collecta.

CUſtodi quæſumus, Domine, Eccleſiam tuam, miſeratione perpetuâ. Et quia ſine te non poteſt non labi humana fragilitas, gratiæ tuæ auxilium concede nobis; quo ab omnibus noxiis abſtrahamur, & ad cuncta ſalutaria dirigamur, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola.

Epiſtola. Gal. vj. 11.

VIdete qualibus literis ſcripſi vobis meâ manu. Quicunque volunt placere in carne, hi cogunt vos circumcidi; tantum ut crucis Chriſti perſecutionem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem cuſtodiunt; ſed volunt vos circumcidi, ut in carne veſtra glorientur. Mihi autem abſit gloriari, niſi in cruce Domini noſtri Jeſu Chriſti, per quem mihi mundus crucifixus eſt, & ego mundo. In Chriſto enim Jeſu neque circumciſio aliquid valet, neque præputium: ſed nova creatura. Et quicunque hanc regulam ſecuti fuerint, pax ſuper illos, & miſericordia, & ſuper Iſrael Dei. De cætero nemo mihi moleſtus ſit. Ego enim ſtigmata Domini Jeſu in corpore meo porto. Gratia Domini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpiritu veſtro, fratres. *Amen.*

Evangelium. S. Matth. vj. 24.

NEmo poteſt duobus Dominis ſervire, aut enim unum odio habebit, & alterum diliget; aut unum ſuſtinebit, & alterum contemnet. Non poteſtis Deo ſervire, & mammonæ. Ideò dico vobis ne ſoliciti ſitis animæ veſtræ quid manducetis, neque corpori veſtro quid induamini. Nonne anima plus eſt quàm eſca, & corpus pluſquam veſtimentum? Reſpicite volatilia cœli, quoniam non ſerunt, neque metunt, neque congregant in horrea: & Pater veſter cœleſtis paſcit illa. Nonne vos magis pluris eſtis illis? Quis autem veſtrum cogitans, poteſt adjicere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? Et de veſtimento quid ſoliciti eſtis? Conſiderate lilia agri quomodo creſcunt, non laborant neque nent. Dico autem vobis quoniam nec Salomon in omni gloria ſua coopertus eſt ſicut

unum ex iſtis: ſi autem fœnum agri quod hodiè eſt, & cras in clibanum mittitur, Deus ſic veſtit: quanto magis vos modicæ fidei? Nolite ergo ſoliciti eſſe, dicentes, quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? Hæc enim omnia Gentes inquirunt. Scit enim Pater veſter, quia his omnibus indigetis. Quærite ergo primùm regnum Dei, & juſtitiam ejus; & hæc omnia adjicientur vobis. Nolite ergo ſoliciti eſſe in craſtinum; craſtinus enim dies ſolicitus erit ſibi ipſi. Sufficit diei malitia ſua.

Dominica decima ſexta poſt Trinit.

Collecta.

ECcleſiam tuam Domine, perpetuo miſericordiæ tuæ ſubſidio mundato & munito: & quia ſine ope tua non poteſt ſalva conſiſtere, tuo ſemper auxilio tuaque bonitate cuſtodiatur, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola. Epheſ. iij. 13.

PEto, ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis, quæ eſt gloria veſtra: hujus rei gratia flecto genua mea, ad Patrem Domini noſtri Jeſu Chriſti, ex quo omnis paternitas in cœlis, & in terra nominatur: ut det vobis ſecundum divitias gloriæ ſuæ, virtute corroborari per Spiritum ejus in interiori homine; Chriſtum habitare per fidem in cordibus veſtris; in charitate radicati & fundati; ut poſſitis comprehendere cum omnibus ſanctis, quæ ſit latitudo, & longitudo, & ſublimitas, & profundum; ſcire etiam ſupereminentem ſcientiæ charitatem Chriſti, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. Ei autem qui potens eſt omnia facere

cere ſuperabundanter quam petimus aut intelligimus, ſecundum virtutem quæ operatur in nobis, ipſi gloria in Eccleſia, & in Chriſto Jeſu, in omnes generationes ſæculi ſæculorum. *Amen.*

Evangelium. S. Luc. vij. 11.

ET factum, deinceps ibat Jeſus in civitatem, quæ vocatur Naim: & ibant cum eo diſcipuli ejus, & turba copioſa. Cum autem appropinquaret portæ civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus matris ſuæ: & hæc vidua erat: & turba civitatis multa cum illa. Quam cum vidiſſet Dominus, miſericordia motus ſuper eam, dixit illi, noli flere. Et acceſſit & tetigit loculum; hi autem qui portabant ſteterunt; & ait; adoleſcens, tibi dico ſurge: & reſedit qui erat mortuus, & cœpit loqui: Et dedit illum matri ſuæ. Accepit autem omnes timor: & magnificabant Deum, dicentes, quia propheta magnus ſurrexit in nobis: & quia Deus viſitavit plebem ſuam. Et exiit hic ſermo in univerſam Judæam de eo, & in omnem circa regionem.

Dominica decima ſeptima poſt Trinit.

Collecta.

TUA nos Domine, ſemper gratia præveniat & ſequatur, adeoque bonis omnibus operibus jugiter præſtet intentos, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola. Epheſ. iv. 1.

OBſecro itaque vos ego vinctus in Domino, ut digne ambuletis vocatione qua vocati eſtis; cum omni humilitate, & manſuetudine, cum patientia, ſupportantes

portantes invicem in charitate, ſoliciti ſervare unitatem ſpiritus in vinculo pacis. Unum corpus, & unus ſpiritus, ſicut vocati eſtis in una ſpe vocationis veſtræ: unus Dominus, una fides, unum baptiſma: unus Deus & Pater omnium, qui ſuper omnes, & per omnia, & in omnibus nobis.

Evangelium. S. Luc. xiv. 1.

FActum eſt cum intraſſet Jeſus in domum cujuſdam principis Phariſæorum, Sabbato manducare panem; & ipſi obſervabant eum. Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. Et reſpondens Jeſus dixit ad Legiſperitos & Phariſæos, dicens, ſi licet Sabbato curare? At illi tacuerunt. Ipſe vero apprehenſum ſanavit eum, ac dimiſit. Et reſpondens ad illos dixit. Cujus veſtrum Aſinus aut Bos in puteum cadet, & non continuo extrahet illum die Sabbati? Et non poterant ad hæc reſpondere illi. Dicebat autem & ad invitatos parabolam, intendens quomodo primos accubitus eligerent, dicens ad illos: cum invitatus fueris ad nuptias, non diſcumbas in primo loco, ne forte honoratior te ſit invitatus ab illo: Et veniens is qui te & illum vocavit, dicat tibi, da huic locum; & tunc incipias cum rubore noviſſimum locum tenere. Sed cum vocatus fueris, vade, recumbe in noviſſimo loco: ut cum venerit qui te invitavit, dicat tibi, amice aſcende ſuperius. Tunc erit tibi gloria coram ſimul diſcumbentibus; quia omnis qui ſe exaltat humiliabitur, & qui ſe humiliat exaltabitur.

Dominica decima octava poſt Trinit.

Collecta.

GRatiam eam Populo tuo concede quæſumus, Domine, qua mundi, carnis, & Diaboli tentationibus reſiſtere, & Te ſolum verum Deum puro affectu puraque mente ſectari poſſit, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola. 1 Cor. i. 4.

GRatias ago Deo meo ſemper pro vobis, in gratia Dei quæ data eſt vobis in Chriſto Jeſu; quod in omnibus facti eſtis divites in illo, in omni verbo, & in omni ſcientia (ſicut teſtimonium Chriſti confirmatum eſt in vobis,) ita ut nihil vobis deſit in ulla gratia expectantibus revelationem Domini noſtri Jeſu Chriſti. Qui & confirmabit vos uſque in finem ſine crimine in die adventus Domini noſtri Jeſu Chriſti.

Evangelium. S. Matth. xxij. 34.

PHariſæi autem audientes quod ſilentium impoſuiſſet Sadducæis, convenerunt in unum: & interrogavit eum unus ex eis, Legis doctor, tentans eum, magiſter quod eſt mandatum magnum in Lege? Ait illi Jeſus, diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua. Hoc eſt maximum & primum mandatum. Secundum autem ſimile eſt huic, diliges proximum tuum ſicut teipſum. In his duobus mandatis tota lex pendet & Prophetæ. Congregatis autem Phariſæis, interrogavit eos Jeſus dicens; quid vobis videtur de Chriſto? Cujus filius eſt? Dicunt ei, David. Ait illis, quomodo ergo David in ſpiritu vocat eum Dominum; dicens, dixit

Dominus

Dominus Domino meo, ſede à dextris meis, donec ponam inimicos tuos ſcabellum pedum tuorum? Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus eſt? Et nemo poterat ei reſpondere verbum, neque auſus fuit quiſquam ex illo die eum amplius interrogare.

Dominica decima nona poſt Trinit.

Collecta.

QUæſumus Domine, quia tibi ſine Te placere non poſſumus; dirigat corda noſtra in omnibus Sanctus Spiritus tuus, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola. Epheſ. iv. 17.

HOC igitur dico, & teſtificor in Domino, ut jam non ambuletis, ſicut & Gentes ambulant in vanitate ſenſus ſui, tenebris obſcuratum habentes intellectum, alienati à vita Dei per ignorantiam quæ eſt in illis, propter cœcitatem cordis ipſorum: qui deſperantes, ſemetipſos tradiderunt impudicitiæ in operationem immunditiæ omnis, in avaritiam. Vos autem non ita didiciſtis Chriſtum: ſi tamen illum audiſtis, & in ipſo edocti eſtis, ſicut eſt veritas in Jeſu; deponere vos ſecundum priſtinam converſationem veterem hominem, qui corrumpitur ſecundum deſideria erroris. Renovamini autem ſpiritu mentis veſtræ: & induite novum hominem, qui ſecundum Deum creatus in juſtitia, & ſanctitate veritatis. Propter quod deponentes mendacium, loquimimi veritatem unuſquiſque cum proximo ſuo: quoniam ſumus invicem membra. Iraſcimini & nolite peccare: Sol non occidat ſuper iracundiam veſtram: nolite locum dare Diabolo. Qui furabatur, jam non furetur: magis autem laboret

ret operando manibus ſuis quod bonum eſt, ut habeat unde tribuat neceſſitatem patienti. Omnis ſermo malus ex ore veſtro non procedat: Sed ſi quis bonus ad ædificationem fidei, ut det gratiam audientibus. Et nolite contriſtrare Spiritum ſanctum Dei: in quo ſignati eſtis in diem redemptionis. Omnis amaritudo, & ira, & indignatio, & clamor, & blaſphemia tollatur à vobis cum omni malitia. Eſtote autem invicem benigni, miſericordes, donantes invicem ſicut & Deus in Chriſto donavit vobis.

Evangelium. S. Matth. ix. 1.

AScendens Jeſus in naviculam, transfretavit, & venit in civitatem ſuam; & ecce offerebant ei paralyticum jacentem in lecto. Et videns Jeſus fidem illorum, dixit paralytico; confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de Scribis dixerunt intra ſe, hic blaſphemat. Et cum vidiſſet Jeſus cogitationes eorum, dixit: Ut quid cogitatis mala in cordibus veſtris? Quid eſt facilius dicere? Dimittuntur tibi peccata tua? An dicere, Surge, & ambula? Ut autem ſciatis, quia Filius hominis habet poteſtatem in terra dimittendi peccata: tunc ait paralytico, ſurge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam: & ſurrexit, & abiit in domum ſuam. Videntes autem turba timuerunt, & glorificaverunt Deum, qui dedit poteſtatem talem hominibus.

Dominica vigeſima poſt Trinit.

Collecta.

OMnipotens ac ſumme miſericors Deus, ab omnibus noxiis clementi tua bonitate, nos protege; ut mente juxta atque corpore expediti, ea quæ fieri vis, alacriter exequamur, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Epiſtola. Epheſ. v. 15.

VIdete itaque fratres quomodo caute ambuletis, non quaſi inſipientes, ſed ut ſapientes: redimentes tempus, quoniam dies mali ſunt. Propterea nolite fieri imprudentes, ſed intelligentes quæ ſit voluntas Dei. Et nolite inebriari vino in quo eſt luxuria, ſed impleamini Spiritu ſancto. Loquentes vobiſmetipſis in Pſalmis & hymnis, & canticis ſpiritualibus cantantes & pſallentes in cordibus veſtris Domino: gratias agentes ſemper pro omnibus, in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti Deo & Patri: ſubjecti invicem in timore Chriſti.

Evangelium. S. Matth. xxij. 1.

REſpondens Jeſus, dixit iterum in parabolis eis, dicens; Simile factum eſt regnum cœlorum homini regi, qui fecit nuptias filio ſuo, & miſit ſervos ſuos vocare invitatos ad nuptias: & nolebant venire. Iterum miſit alios ſervos dicens, dicite invitatis, ecce prandium meum paravi; tauri mei, & altilia occiſa ſunt, & omnia parata, venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt, & abierunt, alius in villam ſuam, alius vero ad negotiationem ſuam: reliqui vero tenuerunt ſervos ejus, & contumeliis affectos occiderunt. Rex autem cum audiſſet iratus eſt, & miſſis exercitibus ſuis perdidit homicidas illos, & civitatem illorum ſuccendit. Tunc ait ſervis ſuis, nuptiæ quidem paratæ ſunt: ſed qui invitati erant non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum, & quoſcunque inveneritis vocate ad nuptias. Et egreſſi ſervi ejus in vias, congregaverunt omnes quos invenerunt malos & bonos: & impletæ ſunt nuptiæ diſcumbentium. Intravit autem rex ut videret diſcumbentes: & vidit

ibi

ibi hominem non veſtitum veſte nuptiali. Et ait illi, amice, quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem? At ille obmutuit. Tunc dixit rex miniſtris, ligatis manibus & pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus & ſtridor dentium. Multi enim ſunt vocati, pauci vero electi.

Finito autem Evangelio, recitatur ſequens Symbolum, ſtante adhuc univerſo populo ut antea.

CRedo in unum Deum Patrem Omnipotentem, factorem cœli & terræ, atque viſibilium omnium & inviſibilium. Et in unum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, Filium Dei unigenitum, ex Patre natum ante omnia ſæcula; Deum de Deo, lumen de Lumine: Deum verum de Deo vero; Genitum non factum: Conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt: Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cœlis; & incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria Virgine, & homo factus eſt; Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato. Paſſus & ſepultus eſt: Et reſurrexit tertia die ſecundum Scripturas; & aſcendit in cœlum; Sedet ad dextram Patris: Et iterum venturus eſt cum gloria, judicare vivos & mortuos: Cujus regni non erit finis.

Et in Spiritum ſanctum, Dominum & vivificantem: Qui ex Patre Filioque procedit; Qui cum Patre & Filio ſimul adoratur & conglorificatur: Qui loquutus eſt per Prophetas. Et unam ſanctam Catholicam & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor unum Baptiſma in remiſſionem peccatorum: Et expecto reſurrectionem mortuorum: Et vitam venturi ſæculi. *Amen.*

Tum Preſbyter ad Menſam Domini revertitur, & Offertorium incipit, una aut altera aut etiam pluribus harum ſententiarum recitatis.

SIC luceat lux veſtra coram hominibus, ut videant opera veſtra bona, & glorificent Patrem veſtrum qui in cœlis eſt. S. *Matth.* v. 16.

Nolite theſaurizare vobis theſauros in terra; ubi ærugo & tinea domolitur; & ubi fures effodiunt & furantur. Theſaurizate autem vobis theſauros in cœlo; ubi neque ærugo neque tinea demolitur; & ubi fures non effodiunt nec furantur. S. *Matth.* vi. 19, 20.

Hoc autem dico, qui parce ſeminat, parce & metet; & qui ſeminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet. Unuſquiſque prout deſtinavit in corde: non ex triſtitia aut ex neceſſitate. Hilarem enim datorem diligit Deus. 2 *Cor.* ix. 6, 7.

Non enim injuſtus Deus, ut obliviſcatur operis veſtri, & dilectionis quam oſtenditis in nomine ipſius, qui miniſtraſtis ſanctis, & miniſtratis. *Heb.* vj. 10.

Beneficentiæ autem & communionis nolite obliviſci. Talibus enim hoſtiis promeretur Deus. *Heb.* xiij. 16.

Beatus vir qui intelligit ſuper egenum & pauperem; in die mala liberabit eum Dominus. *Pſal.* xli. 1.

Tum dicit Preſbyter.

Oremus pro univerſo ſtatu Eccleſiæ Chriſti hic in terra militantis.

OMnipotens & æterne Deus, qui per ſanctum Apoſtolum tuum nos docuiſti orare, obſecrare, deprecari, & gratias agere pro omnibus hominibus; Te rogamus ſupplices ut clementer (*eleemoſynas atque oblationes noſtras accipias,* &) has noſtras orationes

nes quas divinæ majeſtati tuæ offerimus, exaudias; ſupplicantes, ut ſpiritum veritatis, unitatis ac concordiæ, univerſæ Eccleſiæ tuæ inſpires. Concede etiam ut quotquot ſanctum nomen tuum confitentur, ii omnes in ſancti verbi tui veritate conſentiant, vivantque inter ſe in charitate concordes. Inſuper te rogamus ſupplices, ut omnes Reges, Principes ac Dynaſtas, Chriſtum profitentes, ſerves ac tuearis: imprimis autem famulum tuum *Georgium* Regem noſtrum, ut ſub eo pie & tranquille vivamus. Da etiam Conſiliariis ipſius univerſis, ſinguliſque Magiſtratu aliquo ſub ipſo fungentibus, ut recte ac ſine perſonarum acceptione jus dicant; nequitiam & vitia coercendo, & veram Dei religionem & virtutem tuendo & propagando. Eam autem gratiam Epiſcopis ac Miniſtris omnibus largire, qua cum moribus tum doctrina, verbum tuum vivum patefaciant, promoveant & illuſtrent; & recte riteque Sacramenta tua ſancta adminiſtrent. Et populo tuo univerſo, huic autem Cœtui præſertim, concede ut animo miti ac debita reverentia, ſanctum verbum tuum audiant ac excipiant, tibi vere ſervientes in ſanctitate & juſtitia, omnibus diebus vitæ ſuæ. Maxime inſuper cum animi demiſſione te rogamus Domine pro benignitate tua, ut eos omnes conſoleris & adjuves; qui anguſtiis, doloribus, inopia, morbo, aliiſve rebus adverſis premuntur. Atque ſancto nomini tuo benedicimus pro omnibus famulis tuis, qui in fide ac timore tuo ex hac vita migrarunt; ſuppliciter te rogantes, ut gratia nobis concedatur, qua eorum exempla bona ſequuti, una cum illis regni tui cœleſtis fiamus participes. Hæc nobis concede, Pater, propter Jeſum Chriſtum, Mediatorem & Advocatum noſtrum unicum. *Amen.*

Tum Preſbyter ad accipiendam ſacram Communionem accedentibus dicit.

VOS quos vere & ſerio peccatorum veſtrorum pœnitet, quique proximos vera charitate complectimini, & vitam novam inſtituere decreviſtis; mandatis Dei obſequendo, & in viis ejus ſanctis poſthac ambulando: cum fide accedite, & hoc ſanctum Sacramentum accipite in ſolatium veſtrum: atque omnipotenti Deo magna cum animi demiſſione confitemini, in genua modeſte provoluti.

Tum hæc generalis Confeſſio eorum omnium nomine quibus propoſitum eſt ſacram Communionem accipere, fit ab aliquo Miniſtrorum, ipſo & Populo univerſo in genua humiliter provolutis, ac dicentibus.

OMnipotens Deus, Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, rerum omnium conditor, hominum omnium Judex, confitemur ac deploramus multiplicia peccata & ſcelera noſtra, quæ ſubinde flagitioſe admodum commiſimus, cogitatione, verbo, & opere, contra divinam Tuam majeſtatem; Iram atque indignationem tuam adverſus nos juſtiſſime provocantes. Serio nos pœnitet, & ex animo dolemus ob ejuſmodi delicta noſtra; eorum recordatio nobis acerba eſt, Onus intolerabile. Miſerere noſtri, Miſerere noſtri, Pater ſumme miſericors. Propter filium tuum Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, Præteritorum omnium veniam concede; da etiam ut in poſterum ſemper tibi ſerviamus, & placeamus in novitate vitæ; ad nominis tui honorem & gloriam, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Tum Preſbyter (aut Epiſcopus ſi adſit) erigit ſe, & converſus ad Populum hanc abſolutionem pronuntiat.

OMnipotens Deus Pater noſter cœleſtis, qui ex ſumma miſericordia peccatorum remiſſionem promiſit, iis omnibus qui ſerio atque ex animo pœnitentes cum vera fide ad eum ſe convertunt, veſtri miſereatur; peccata veſtra vobis omnia condonet, ab iiſque vos liberet; vos confirmet & roboret in omni bono, voſque perducat ad vitam æternam, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. *Amen.*

Deinde Preſbyter dicit.

Audite ſuaviſſima verba Chriſti Servatoris noſtri, ad conſolandum eos omnes qui ad ipſum revera convertuntur.

VEnite ad me omnes qui laboratis atque onerati eſtis, & ego reficiam vos. S. *Matth.* xi. 28.

Sic Deus dilexit mundum, ut Filium ſuum unigenitum dederit; ut omnis qui credit in eum, non pereat, ſed habeat vitam æternam. S. *Joan.* iij. 16.

Audite etiam quid dicat Sanctus Paulus.

Fidelis ſermo, & omni acceptione dignus, quod Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatores ſalvos facere. 1 *Tim.* i. 15.

Audite etiam quid dicat Sanctus Joannes.

Si quis peccaverit, Advocatum habemus apud Patrem, Jeſum Chriſtum juſtum, & ipſe eſt propitiatio pro peccatis noſtris. 1 S. *Joan.* ij. 1.

Poſt quæ pergit Preſbyter dicens.

Surſum corda.

Reſp. *Elevamus ad Dominum.*

Preſb. Gratias agamus Domino Deo noſtro.

Reſp. *Dignum & juſtum eſt.*

Tum

Tum Preſbyter ad menſam Domini converſus dicit.

VEre dignum & juſtum eſt, & indiſpenſabili officio tenemur tibi ſemper & ubique gratias agere, Domine, Sancte Pater, Omnipotens, æterne Deus.

IDeo cum Angelis, & Archangelis, cumque omni militia cœleſtis exercitus, glorioſum nomen tuum laudamus, & magnificamus; te ſine fine celebrantes ac dicentes, Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth, pleni ſunt cœli & terra gloria tua; Oſanna tibi in excelſis Deus. *Amen.*

Tum Preſbyter in genua provolutus ad Menſam Domini, hanc ſequentem Orationem dicit eorum omnium nomine qui ſunt communicaturi.

NON ideo ad hanc menſam tuam audemus accedere, Domine miſericors, quod in noſtra juſtitia confidamus; ſed in multudine ac magnitudine miſerationum tuarum. Non ſumus digni qui micas colligamus ſub menſa tua. Tu vero idem es Dominus cujus proprium eſt ſemper miſereri. Nobis igitur concede Domine miſericors, carnem Filii tui dilectiſſimi Jeſu Chriſti, ſic comedere; ſicque ſanguinem illius bibere; ut corpora noſtra peccatis inquinata, munda fiant per illius corpus; & animæ noſtræ abluantur in pretioſo ipſius ſanguine; utque perpetuo in ipſo habitemus, & ipſe in nobis. *Amen.*

Quum Presbyter stans ante Mensam Domini, Panem & Vinum ita disposuerit, ut expeditius ac decentius possit panem frangere coram Populo, & Calicem in manus sumere; dicit orationem consecrationis, prout sequitur.

OMnipotens Deus, Pater noster cœlestis, qui ex immensa tua misericordia Jesum Christum Filium tuum unicum dedisti, ut mortem crucis subiret pro redemptione nostra; qui ibi (unica sui ipsius oblatione semel facta) plenum, perfectum, & sufficiens sacrificium obtulit, oblationem & satisfactionem pro peccatis totius mundi; & instituit præcepitque nobis in sancto Evangelio suo perpetuam memoriam pretiosæ suæ mortis celebrare, usque dum redeat: Exaudi nos quæsumus supplices, Pater misericors, & concede ut nos sumentes has creaturas tuas panem & vinum, juxta sanctam institutionem Filii tui Servatoris nostri Jesu Christi, in memoriam mortis ac passionis illius, participes fiamus beatissimi illius corporis ac sanguinis: qui ea nocte qua tradebatur accepit [a] panem; & cum gratias egisset, illum [b] fregit, ac dedit discipulis suis, dicens, accipite, comedite, [c] hoc est Corpus meum quod pro vobis datur, hoc facite in meam commemorationem. Similiter postquam cœnatum est [d] accepit Calicem; & postquam gratias egisset, dedit illis, dicens, Bibite ex hoc omnes, [e] hic est enim Sanguis meus Novi Testamenti, qui pro vobis & pro multis effunditur in remissionem peccatorum. Hoc facite, quotiescunque biberitis, in meam commemorationem.

[a] *Hic Presbyter accipit patenam in manus.*

[b] *Hic autem frangit panem.*

[c] *Hic manu porrecta tangit quicquid panis ibi fuerit.*

[d] *Hic calicem manu prehendit.*

[e] *Et hic vasa omnia (sive sint calices sive lagenæ) in quibus est vinum consecrandum, tangit porrecta manu.*

Tunc Miniſter primus ſacram Communionem ſumit ipſe ſub utraque ſpecie ; tum pergit eam porrigere Epiſcopis, Preſbyteris & Diaconis, eodem modo, ſi qui adfuerint ; poſtea vero etiam plebi in manus ordine, ſingulis humiliter in genua provolutis. Unicuique autem panem porrigens dicit :

CORpus Domini noſtri Jeſu Chriſti, quod pro te traditum eſt, corpus & animam tuam ſervet in vitam æternam. Accipe & comede hoc, in memoriam quod Chriſtus mortuus eſt pro te, & fide illo veſcitor in corde tuo, cum gratiarum actione.

Miniſter Calicem porrigens unicuique, dicit :

SAnguis Domini noſtri Jeſu Chriſti, qui pro te effuſus eſt, corpus & animam tuam ſervet in vitam æternam : Bibe hoc in memoriam quod ſanguis Chriſti pro te effuſus eſt, & gratias age.

Si quantum panis aut vini conſecratum fuerat, id totum abſumptum eſt priuſquam omnes communicaverint ; Preſbyter majorem copiam conſecrat juxta prius præſcriptam formulam : incipiens à verbis (Servator noſter Chriſtus eadem nocte qua, *&c.*) *ad benedicendum Pani ; & ab his* (ſimiliter poſtquam Cœnatum) *ad benedicendum Calici.*

Poſtquam omnes communicaverint, Miniſter redit ad Menſam Domini, & reverenter ſuper ea reponit quicquid ſuperfuerit ex conſecratis Elementis, illud cooperiens mundo linteo.

Tum Preſbyter recitat Orationem Dominicam, populo unamquamque petitionem poſt ipſum iterante.

PAter noſter, qui es in cœlis. Sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ſicut in cœlo & in terra. Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos à malo. Quia tuum eſt regnum, potentia & gloria, in ſecula ſeculorum. *Amen.*

Deinde

Deinde dicitur, ut habetur in ſequentibus.

O Domine ac Pater cœleſtis, nos humiles famuli rogamus ſupplices paternam tuam bonitatem, ut hoc laudis & gratiarum actionis ſacrificium clementer accipias, humillime ſupplicantes, ut propter merita & mortem Filii tui Jeſu Chriſti, & per fidem in illius ſanguinem concedas, ut nos cum univerſa Eccleſia peccatorum noſtrorum remiſſionem, cæteraque omnia beneficia paſſionis illius conſequamur. Hic autem offerimus ac præſentamus tibi, O Domine, nos ipſos, animas noſtras & corpora, tibi hoſtiam rationalem, ſanctam & vivam; ſubmiſſe rogantes, ut quotquot participes ſumus hujus ſanctæ Communionis, tua gratia & cœleſti benedictione repleamur. Et quanquam indigni ſumus ob multiplicia peccata noſtra, qui tibi ullum ſacrificium offeramus, attamen te rogamus ſupplices, ut acceptum habeas hoc debitum obſequium ac hunc cultum noſtrum, non intuendo merita noſtra, ſed condonando delicta, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, per quem & cum quo, in unitate Spiritus ſancti, Tibi ſit, Pater Omnipotens, omnis honor & gloria, in ſæcula ſæculorum. *Amen.*

GLoria in excelſis Deo, & in terra pax, bona voluntas hominibus. Te laudamus, Tibi benedicimus; Te adoramus, Te glorificamus; Tibi gratias agimus, propter ſummam gloriam tuam, Domine Deus, Rex cœli, Deus Pater omnipotens.

Domine Fili unigenite Jeſu Chriſte, Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris qui tollis peccata mundi, miſerere noſtri. Qui tollis peccata mundi, miſerere noſtri. Qui tollis peccata mundi, ſuſcipe orationem noſtram. Qui ſedes ad dexteram Dei Patris, miſerere noſtri.

Quoniam

Quoniam Tu ſolus ſanctus, Tu ſolus Dominus, Tu ſolus ô Chriſte, cum ſpiritu ſancto, altiſſimus in gloria Dei Patris. *Amen.*

PAX Dei, quæ ſuperat omnem intellectum, ſervet corda veſtra & mentes veſtras, in cognitione & amore Dei, & Filii ejus Jeſu Chriſti Domini noſtri: Et favor omnipotentis Dei, Patris, Filii, & Spiritus Sancti, vobis adſit ſemperque vobiſcum maneat. *Amen.*

PSALM. CXVII.

1 O Gentes omnes undique
Laudate Dominum;
Illum laudate populi,
Per orbis ambitum.

2 Nam ingens eſt hominibus
Illius bonitas,
Et in æterna ſæcula
Jehovæ veritas.

3 Sit laus Trin-uni Domino,
Honor & gloria,
Ab univerſo populo,
Per cuncta ſæcula.

FINIS.